

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

31.01.2017 № 6-р/к

№ 1/02-76-16

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 13.01.2017 № 13 про попередні висновки у справі № 1/02-76-16, розпочатої за ознаками вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» (надалі – КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ») порушення законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви від 12.04.2016 (вх. № 1200/3-75) фізичної особи [REDACTED], на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 14.07.2016 № 286 про наявність в діях КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку централізованого водопостачання, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 14.07.2016 № 103-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-76-16 (надалі – Справа).

Дії КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» полягають у висуванні до фізичної особи [REDACTED] додаткових, не передбачених чинним законодавством, передумов укладення договору про надання послуг із централізованого водопостачання придбаних ним нежитлових приміщень 1-го поверху № 1-8, 8а в літ. А-9 будинку № 22 по Червоношкільній набережній в м. Харкові (надалі – Нежитлові приміщення), а саме щодо одержання технічних умов для приєднання до систем централізованого водопостачання, а також проектної документації на ці системи та вузол обліку води.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному веб-сайті Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України «<https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>», Золочевський Леонід Миколайович є фізичною особою-підприємцем та зареєстрований 05.10.2015 (запису № 2 480 000 0000 177147), місце проживання: 61072, Харківська обл., м. Харків, вул. 23 Серпня, б. 60-А, кв. 18. Ідентифікаційний код – 2061300877. Основним видом діяльності ФОП Золочевського Л.М. є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (Код за КВЕД 68.20).

Згідно з договором від 01.12.2015 № 011215 про відшкодування витрат із утримання будинку та обслуговування внутрішньобудинкових мереж, прибирання прибудинкової території, покіє трави та організацію вивезення твердих побутових відходів (ТБВ) із наступних їх захороненням, укладеним між фізичною особою [REDACTED] та Житлово-будівельним кооперативом «Вчений», Нежитлові приміщення використовуються фізичною особою [REDACTED] для здійснення комерційної діяльності.

КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є юридичною особою, має самостійний баланс, розрахунковий рахунок та зареєстроване 18.05.1995 за № 1 480 120 0000 010649, ідентифікаційний код – 03361715, місцезнаходження: 61013, м. Харків, вул. Шевченка, буд. 2. Основним видом діяльності КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є забір, очищення та постачання води (код за КВЕД 36.00).

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.

З метою з'ясування становища КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» на ринку централізованого водопостачання відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі – Методика), встановлено наступне.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуги з централізованого водопостачання;
- виконавець послуг – КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ».

Споживачами послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання.

Абзацом дев'ятнадцятим статті 1 Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

Згідно з пунктом 1 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (надалі – Правила № 630), Правила № 630 регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг, і фізичною та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Відповідно до пункту 2 Правил № 630 централізоване постачання холодної води – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» ринок централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії.

Централізоване водопостачання є послугою, яка не має заміників. Внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання, конкуренція на зазначеному ринку відсутня.

Послуга з централізованого водопостачання в розумінні абзацу

тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Таким чином, товарними межами ринку є послуга з централізованого водопостачання.

Рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 16.05.2012 № 286 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 23.12.1998 № 1407 «Про визначення виконавців послуг в житловому фонді міста» виконавцем послуг з централізованого водопостачання визначено КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ».

Тобто, територіальними межами ринку є територія м. Харкова, на якій розташовані мережі водопостачання, що належать КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ».

Враховуючи вищенаведене, КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку централізованого водопостачання в межах території м. Харкова, де розташовані належні йому мережі.

За наданою заявником Золочевським Л.М. інформацією, він 02.10.2015 придбав Нежитлові приміщення за договором купівлі-продажу з ПАТ «Укрсоцбанк» та 19.01.2016 звернувся до КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» із заявою про укладення договору, зокрема, про надання послуг із централізованого водопостачання Нежитлових приміщень.

Листом від 01.02.2016 № 873/ДС КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» повідомило, що «...для заключення Договору на предоставление услуг по централизованному водоснабжению и водоотведению Вам необходимо предоставить копии следующих документов: технических условий на водоснабжение и канализование объекта; согласованной с КП «Харьковводоканал» проектной документации на систему водоснабжения, узел учета холодной воды и систему водоотведения; акта приёма-передачи узла учета холодной воды, установленного по адресу: г. Харьков, Красношкольная набережная, 22, оформленного между ПАО «Укрсоцбанк» и ФЛ [REDACTED]» (мова оригіналу).

У розумінні пункту 1 частини першої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» централізоване постачання холодної води (з використанням внутрішньобудинкових систем) належить до житлово-комунальних послуг.

Згідно з пунктом 1 частини третьої статті 20 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» споживач зобов'язаний укласти договір на надання житлово-комунальних послуг, підготовлений виконавцем на основі типового договору.

Відповідно до абзацу другого пункту 1.1. Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених Наказом Мінжитлокомунгоспу від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (надалі – Правила), ці Правила є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.

Відповідно до пункту 8 Правил № 630 послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Відповідно до пункту 1.2. Правил технічні умови – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.

Згідно із пунктом 4.1. Правил для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.

Пунктом 4.4. Правил встановлено, що виконання технічних умов є обов'язковим при розробленні проектів на об'єкти будівництва.

Відповідно до частини першої статті 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» підприємства питного водопостачання мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.

Отже, для укладення договору про надання послуг із централізованого водопостачання об'єктів нерухомості, що вже приєднані до систем централізованого водопостачання та не є об'єктом будівництва, чинним законодавством не передбачено отримання додаткових технічних умов, складання проектно-технічної документації на існуюче приєднання до систем централізованого водопостачання та вузол обліку холодної води.

За наданою КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» листом від 22.06.2016 № 3277 (вх. № 1877) інформацією, Нежитлові приміщення вже приєднані до систем централізованого водопостачання, а також раніше для попередніх власників та/або користувачів Нежитлових приміщень вже видавалися технічні умови та виконавча документація на приєднання до систем вказаних Нежитлових приміщень.

Дії КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ», які полягають у безпідставній вимозі одержання Золочевським Л.М. додаткових технічних умов, складання проектно-технічної документації на існуюче приєднання до систем централізованого водопостачання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку централізованого водопостачання.

Враховуюче наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» надано рекомендації від 22.11.2016 № 140 - рк/к щодо припинення вищенаведених дій, а також усунення причин виникнення цього порушення, умов, що йому сприяють, шляхом прийняття розпорядчого документу, яким посилити контроль за дотриманням чинного законодавства працівниками КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» при укладанні договорів про надання послуг із централізованого водопостачання об'єктів нерухомості, що вже приєднані до систем централізованого водопостачання та не є об'єктами будівництва.

На виконання зазначених рекомендацій КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» листом від 08.12.2016 № 7148 (вх. № 3618) повідомило, що Наказом генерального директора КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» від 07.12.2016 № 1333 "Про необхідність чіткого дотримання законодавства при укладенні договорів про надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення, у т.ч. по об'єктах, що вже приєднані до систем водопостачання та водовідведення", зобов'язано працівників забезпечити дотримання законодавства при укладенні договорів на надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення та підготовки необхідних документів, у т.ч. пов'язаних з видачею технічних умов, у випадках, коли об'єкти вже приєднані до систем водопостачання та водовідведення. Крім того, проведено виробничу нараду з керівниками відповідних служб про необхідність оформлення договорів та технічних умов у відповідності до вимог діючого законодавства.

Отже, рекомендації адміністративної колегії територіального відділення виконані.

З таких умов, враховуючи, що у Відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії

КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» щодо безпідставної вимоги одержання [REDACTED] додаткових технічних умов, складання проектно-технічної документації на існуюче приєднання до систем централізованого водопостачання, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, провадження у справі відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» підлягає закриттю.

На подання про попередні висновки у Справі КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» та фізична особа Золочевський Л.М. будь-яких заперечень і зауважень не надало.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету Україн

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-76-16.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Н.В. Фастова